

בעזרה"ת צ'ון תורני שכ"ז אֵלֶּה הַשְּׁלֹשָׁה תְּנָדֵי

גליון 575

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

"איש כי ידור נדר לה, או השבע שבועה לאסור איסור על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה"

פנתח האלה

"אלה מסעי בני-ישׂראל, אשר נצאו מארץ מצרים". רבנו בחיי מסביר את המשמעות של שמות המסעות, וכותב כך: "שהכל לפי מחשבתם של ישראל בהקדוש ברוך הוא" כשבני ישראל היו דבוקים בבורא יתברך שמו באמונה, בביטחון ונוסעים במחשבתם במחשבה טובה, היתה מידת הרחמים עליהם והיו חונים בהר שפר-מלשון שפיר, או במתקה – מלשון מתיקות. וכשהיו נופלים ממדרגת האמונה וחוטאים במחשבתם היו חונים בדפקה, מלשון פגם או במרה, מלשון מרירות. הפרשה מלמדת שבדרך שאדם רוצה לילך – מוליכין אותו. הרצון מגיע מצרופ של מחשבות המשפיעות על הלב, וכמו שאומר שלמה המלך במשלי: "מכל משמר נצור לבך כי ממנו תוצאות חיים".

אומר הבעש"ט שמ"ב מסעות שעברו בני ישראל במדבר, הן תבנית המהלכים שעובר כל אדם במסע חייו. ש"בודאי נכתבו המסעות בתורה, להורות הדרך הישר לאיש הישראלי, לידע הדרך הישר אשר ילך בו כל ימי חייו". על כך גם מתבססת משנתו הידועה "מקום שמחשבתו של אדם מגעת – שם הוא כולו". צריך לדעת שבמסע החיים, לא פעם נתקלים בדרך לא סלולה, אבנים או בורות, וכשם שהאדם צריך להטות רגליו ולהיזהר שלא למעוד, כך מחשבתו של אדם עלולה להטותו לעצבות, חס ושלום, או לשמחה וצריך אדם להיזהר בכך. אומר ר' נחמן בתורה נ' ליקוטי מוהר"ן תנינא:

הַמְחַשְׁבָּה בְּיַד הָאָדָם לְהַטוֹתָהּ כְּרָצוֹנוֹ לְמָקוֹם שֶׁהוּא רֹצֵה. וְאִי אֶפְשֶׁר שִׁיְהִי שְׁנֵי מְחַשְׁבוֹת בְּיַחַד כָּלֵל. וְאֶפְלוּ אִם לְפָעִמִּים מְחַשְׁבָּתוֹ פּוֹרַחַת וּמְשׁוֹטְטָת בְּדַבְרִים אַחֲרִים וְזָרִים, הִיא בְּיַד הָאָדָם לְהַטוֹתָהּ בְּעַל כְּרָחָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר לְחֵשֶׁב מֵה שְׂרָאוּי. וְהוּא מִפְּשֵׁ כְּמוֹ סוֹס שֶׁפּוֹנֶה מִן הַדֶּרֶךְ וְסָר לְדֶרֶךְ אַחַר שֶׁתּוֹפְסִין אוֹתוֹ בְּרִסְנוֹ וּמְחַזְרִין אוֹתוֹ בְּעַל כְּרָחוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, כְּמוֹ כֵּן יְכוּלִים לְתַפֵּס אֶת הַמְחַשְׁבָּה בְּעַל כְּרָחוּ לְהַשִּׁיבָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

רבים מאתנו לא פעם באמצע שיחת טלפון מקבלים שיחה ממתינה, אנו עונים לרגע חטוף ואומרים למתקשר את המשפט המפורסם "אני כבר חוזר אלייך" השיחה מסתיימת עובר חצי שעה, שעה, שעתיים ואפילו יום שלם ואנו לא חוזרים, לא פעם אנו נזקקים למידע מסוים אצל חבר, אנו מתקשרים ומבקשים את עזרתו ואז מגיע המשפט הידוע "אני בודק וחוזר אלייך" יש כאלו שאכן חוזרים, אבל הרבה פעמים לא. פשוט אין שום טלפון ממנו. כך גם שאתה יוצא לאסוף חבר מהבית ומתקשר אליו לידעו על בואך "תחכה למטה" אתה צועק לפומית... אבל במציאות אתה יכול להמתין עשר דקות מרוטות עצבים תחת הסיסמא "עכשיו אני יורד".

התורה פונה אל האדם ואומרת "לא יחל דברו". אל תעשה צחוק מדבריך אל תחלל את מה שאמרת "חילול" משמעותו כמו חול שאין לו ערך עצמי, כך גם לדברים שלך אין שום ערך אם אתה לא עומד מאחוריהם. מצווה התורה להיפך "ככל היוצא מפיו יעשה" אם אמרת עלייך לקיים ויהי מה. זה המסר כלפינו מפרשת השבוע, לדעת שהדיבור שלנו מחייב אותנו, אם נעמוד בדבורנו אזי אנו נהפכים לאנשים יותר הוגנים וישרים בעיני עצמנו וממילא בעיני הסובב אותנו, ובתוך כך יהיה למילים שלנו כח השפעה על הפרט והכלל.

זמני השבת
הדלקת נרות מוצאי שבת
8:28 7:27
נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
9:00 לית

אהל החידוש

אהל לחידוש חידושים ופגנים לשולחן השבת

כל ה"מסעות" מכונים מלמעלה

בפרשתנו מוזכרים כל מסעותיהם וחניותיהם של בני ישראל במדבר. באר ה"בעל שם טוב" הקדוש, כי הסיבה שבשלה ראתה התורה לצין את סדר המסעות היא, כדי ללמדנו על מסעות החיים שכולנו עוברים: לכל אדם יש מסע חיים משלו, רצוף בעליות ובמורדות. לעתים הוא נוסע ולעתים חונה, לעתים תנאי הדרך משופרים – ולעתים קשים ומרים.

יהודי מוצא עבודה, הוא עובד שם מספר חודשים, ופתאום מפטרים אותו, ועליו לחפש עבודה אחרת. הוא ודאי כועס על ה"בוס" שפטרו, ומלא עליו טרוניות.

אדם גר בבית מסוים, אחד השכנים עושה לו צרות, עד שהוא נאלץ לחפש מקום מגורים אחר. הפעם הוא כועס על השכן, שבעטיו עליו לנדוד לדירה אחרת.

על האדם לדעת שאין זה בגלל ה"בוס" או בגלל השכן, אלא הכל מכוון מאתו יתברך. כל מסע שאדם נוסע, כל טלטול שעליו לעבור, הוא בשל רצונו יתברך.

כך גם היה בכל מסעותיהם ונדודיהם של בני ישראל במדבר, "על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" כך גזרה חכמתו יתברך. לנסיעות ולטלטולים הללו יש מטרה ברורה. הצער שהאדם מצטער בעת שעליו לנדוד, מכוון לכפרת עוונות, הן על מה שחטא בגלגול זה, ולעתים על עוונות שחטא בגלגולים קודמים. **הכל בא במדויק לצורך האדם, ואין כאן כל "מקרה". כל צער שאדם מצטער כאן בעולם, אינו אלא לטובתו ולתועלתו.**

מה בעצם היה רצונו של ה' יתברך כאשר הוא מצווה עלינו מידי שנה לקרוא מחדש את שמותם המשמימים של אותם מקומות היסטוריים בהם עבר עמנו מצאתו ממצרים ועד שעלה לארץ המובטחת? "אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: כל אותן ארבעים שנה שעשיתם במדבר, לא הנחתי אתכם לברוח, אלא הייתי מפיל שונאיכם לפניכם במה שהייתי עמכם. ולא עוד, אלא כמה נחשים וכמה שרפים וכמה עקרבים היו שם, ולא הנחתי אותם להזיק אתכם. לכך אמר הקדוש ברוך הוא למשה: כתוב את המסעות שנסעו ישראל במדבר, כדי שיהיו יודעים מה נסים שעשיתי להם" (במדבר רבה פרשה כ"ג א').

בפרשת מסעי מצבי בפנינו ה' יתברך תמרור זיכרון! הוא מסביר לנו על המסעות שלנו, הוא מעניק לנו תזכורת על כל מסע אישי, ובעצם הוא מבקש מאיתנו את מה שביקש מאבותינו: שימו לב לכל תחנה במסע, תבינו שאני הוא זה שהובלתי אתכם לשם, ותאמינו שאני מגוון עליכם בהשגחה פרטית ומכוון גם את התחנה הזו כחלק מהיעד הסופי של ההצלה וההצלחה הגדולה שלכם.

"משנכנס אב ממעטין בשמחה". ולכן ישראל (יהודי) שיש לו דין ודברים ותביעה משפטית עם גוי, יתחמק מלהתדיין עמו בימים אלו, ויתדיין עמו לאחר עשירי באב.

משא ומתן של שמחה

מיום ראש חודש אב, ממעטים במשא ומתן של שמחה, כגון קניית רהיטים חדשים לבית חתן וכלה, או קניית תכשיטי זהב וכסף, וכיוצא בזה.

נהגו ישראל, שבימים אלו, מיום ראש חודש אב ועד ליום עשירי באב, הקרויים "תשעת הימים", אין שותים יין ולא אוכלים בשר, אלא ביום השבת. אין חילוק בענין זה בין בשר בהמה לבשר עוף, ואפילו תבשיל שנתבשל עם בשר, כגון מרק, אף על פי שהוציאו ממנו את הבשר, אין לשתות ממנו, מפני טעם הבשר שיש בו. אבל דגים אינם בכלל האיסור ומותר לאכלם. וביום ראש חודש אב עצמו, מותר לאכול בשר ולשתות יין, אולם למנהג האשכנזים יש להחמיר בזה אפילו ביום ראש חודש עצמו.

בשבתות שבתוך תשעת הימים, אוכלים בשר, ומותר לטעום בערב שבת מהתבשילים שיש בהם בשר כדי לתקן את המאכל (כגון להוסיף מלח וכדומה) ויש מקלים לטעום מן המאכלים של שבת אף שלא לצורך, לפי שעל פי דברי המקובלים יש ענין גדול לטעום ממאכלי השבת, ומרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל כתב שיש להקל בזה, ומכל מקום המחמיר תבוא עליו ברכה.

לקטנים שלא הגיעו לגיל מצוות יש להקל באכילת בשר שנשאר משבת אף בימות החול. (אך בתנאי שלא יבשל לכתחילה כמות גדולה לשבת בכדי שיישאר לו בשר לימות החול). ולילדים קטנים מאוד שאינם מבינים כלל את משמעות חורבן הבית, מותר לתת אף לכתחילה בשר בימים אלו, ומותר לבשל עבורם בשר בשבוע זה שחל בו תשעה באב.

חולה, אף על פי שאין בו סכנה, מותר לו לאכול בשר בימים אלו. וכן יולדת תוך שלושים יום ללידתה מותרת באכילת בשר. וכן מינקת ומעוברת חלושה, יש להקל לה לאכול בשר בימים אלו. אבל אדם בריא שאוכל בשר בזמן שנוהגים בו איסור, גדול עונו מנשוא, והרי הוא פורץ גדר, ועונשו גדול.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

יברכני נא חמי שלא תארע לי שום תקלה בדרכי ואוכל לחזור לכאן לפני ראש השנה. בדברים אלו פנה רבי יחיאל אשכנזי לחמיו הקדוש, הלא הוא הבעל שם טוב זי"ע.

הדבר היה בשלהי הקיץ, כאשר הוצרך רבי יחיאל לשוב ולבקר בבית אביו אותו לא ראה מזה חמש שנים. אך הבעש"ט לא הגיב לדבריו. גם כשחזר על בקשתו, המשיך הבעש"ט בשתיקתו. הבין רבי יחיאל ששתיקת הבעש"ט אינה לחינם. לכן החליט להצטייד בשופר על כל מקרה שלא יהיה. לאחר כמה ימים במחיצת משפחתו מיהר לרכוש כרטיס לספינה הקרובה היוצאת לדרך חזרה. זה היה בחודש אלול. הים שהיה רגוע בתחילת המסע, שינה בקיצוניות את מראהו, רוחות עזות התחילו לנשב וגלים גבוהים שיחקו עם הספינה מעלה ומטה. הנוסעים ניסו להחזיק בדפנות תוך כדי זעקות שבר. ואילו רבי יחיאל, היהודי היחיד בכל הספינה, זעק כמובן לה' מקירות לבו. סוף סוף, אחרי ימים ארוכים של פחד ובהלה, שככה הסערה, והנוסעים מצאו את עצמם קרובים ליבשה. רחוקים מאד מנתיב הנסיעה המקורית, אך החליטו לרדת להירגע כמה ימים. אותו יום היה ערב ראש השנה. רבי יחיאל ניסה לבדוק עם תושבי האי היכן מתגוררים כאן יהודים, אך התברר לו שאין כאן אפילו יהודי אחד. צער רב הצטער, אך הבין שזהו רצון ה'. ביקש שיתנו לו צריף קטן ושם התארגן לקראת החג. למחרת ביום החג לקראת חצות היום התחיל לתקוע בשופר לקיים את מצוות היום. תקיעה... שברים... הקולות המוזרים הביאו לשם את המקומיים שנעמדו להציץ מבעד לחלונות הצריף במחזה המוזר. גם המלך ששמע את הקולות שלח לבדוק את פשרם. כאשר סיפרו למלך על המחזה ביקש שיביאו את האיש לארמונו. כאשר הגיע רבי יחיאל למלך סיפר לו באריכות, על העם היהודי, על ההיסטוריה המרתקת שלו ועל תורת ה' שניתנה להם.

המלך התלהב מאד וביקש ממנו 'אני מבקש ממך שתחזור לכאן עם מאות יהודים כמוך, אני אדאג לכל מה מחסורכם, לא יחסר לכם מאומה כאן'. אך רבי יחיאל צינן את התלהבותו, 'לא אמצא כ"כ מהר יהודים שירצו לעזוב את מולדתם. ומעבר לכך, העם היהודי מפוזר בכל פינות העולם, אם בורא עולם לא הביא אותם לכאן סימן שאין רצונו שהם יגורו כאן'. ובדבריו אלו נפרד מהמלך מתוך כבוד רב. אחרי החג חזרו ועלו הנוסעים על הספינה שהפעם הובילה אותם במהירות למחוז חפצם. כאשר הגיע לחמיו הקדוש – הבעל שם טוב, קיבל את פניו בשמחה רבה, ועוד לפני שסיפר כל מה שהתרחש, אמר לו הבעש"ט: 'דע לך בני, כי במקום שהיית בו, היו ניצוצות קדושים מאד. לולא באת ותיקנת אותם בכוח תפילתך ותקיעת השופר, היו נאלצים חלילה המוני יהודים לגלות לשם בעל כרחם. אך בזכותך כבר לא יגורו שם יהודים עד ביאת המשיח!'

אהל העויצה:

במאמר הקודם פתחנו את נושא המבחנים, הבאנו את הגישה הנכונה איך מסתכלים בעיניים יהודיות על הנושא. לקבלת המאמר ניתן לפנות למייל שלמטה ולכתוב: מאמר.

ראשית כל נשים את הפוקוס על הילד שמביא ציונים לא כמו שקיוונו, אם אנחנו יודעים שיחסית לכוחות שלו ולראש שלו הציון בהתאם, אז גם אם הוא לא מוסיף כבוד למשפחה ולשושלת המפוארת, הרי שאם הצלחנו לתת לו את ההרגשה שמבחינתנו זה הלכתחילה, זאת אומרת, אנחנו שמים את הדגש על כך שהשקיע ומרוצים ממנו (אגב גם ה'). ופה יש נקודה שצריך לשים אליה לב טוב טוב, והיא שאם לא הצלחנו לקבל כך את הדברים הרי שלא נוכל להעביר זאת לילד. ושוב זה הגישה של הלכתחילה, זה לא בדיעבד, שהילד מסכן ואנחנו צריכים לפצות אותו ולנחמו, ממש לא!! אם הילד יראה שבאמת אנחנו שמחים עם העמל זה יעודד אותו להמשיך. וזה לא סותר שננסה לקדם את הילד מבחינה לימודית אבל טובת הילד היא זו שתהיה לנגד עינינו ולא השם הטוב או מה יהיה בשידוכים, מה יגידו השכנים וכו'.

במאמר מוסגר אכתוב, היה לי מורה – והדברים שאכתוב יהיו לזכותו בכך שנלמד לא לעשות כמעשהו – שאחרי שעבר על המבחנים היה עושה שני רשימות רשימה א' של ילדים שהציונים שלהם היו מעל 90 והרשימה השניה של הילדים שהציונים שלהם היה פחות, ולאחר שהקריא את רשימה א' עבר לרשימה ב' ולא חשך משבט לשונו והתוצאה שהיו ילדים שהושפלו מכך.

ואם אתם רוצים לדעת אם זה עזר לו והילדים השתפרו תנחשו לבד...

נחזור לעניין, אם היה אפשרות שהציונים יהיו על העמל ולא על התשובות המצב היה טוב, אבל המצב הוא שבמקום שהציונים יהיו מדד נטו לדעת איפה הילד אוחז, ומבחינת המורה האם הילדים קולטים את החומר, זה נהפך להיות 'כלי שיכול לתת לילד במצבים מסוימים הרגשה של גאווה או השפלה.

השבוע עסקנו בילד מתקשה שבוע הבא נעסוק בעזרת ה' גם בילד שקוצר מאיות שלכאורה ממבט ראשוני המצב שלו טוב יותר. אין ללמוד למעשה עד שלא נסיים את הסיידרה!

יש לכם שאלה הערה או הארה כתבו ובל"ג נתייחס, המייל: ap2417m@gmail.com פינחס אפשטיין יעוץ תורני

הרה"ק רבי אברהם מסוכטשוב, בעל ה"אבני נזר", שואל מדוע מלמדת התורה כבר בפסוק הראשון על הפרת הנדרים טרם שלמדנו נדר מהו? קודם כל יש ללמד מהו נדר, על מה הוא חל, מי יכול לנדור ובאיזה מצב, ורק לאחר מכן אפשר לגשת לשלב הבא - התרת הנדר.

הגנב של העיירה התהלך קמוט מצח, נמאס לו מחיים שכאלה. המוח עובד קשה מדי, הלב דופק בפחד לפני ואחרי כל פעם. אי אפשר להמשיך ככה. ובשביל מה? בסך הכל בעבור רובלים בודדים. הוא רוצה לעשות "מכה", משהו מוצלח של פעם בחיים ואחר כך לפרוש לפנסיה ולהזדקן בכבוד.

לפתע הבריק רעיון בתודעתו: הרב! תושבי העיר אינם משופעים כל כך בממון כדי שיהיה להם מה להפקיד בבנק, אבל כל אחד מהם חוסך לעת דודים בה יחתן אחד מצאצאיו. כולם מפחדים מגנבים וכולם סומכים על הרב. ביתו של הרב זה המיקום המושלם בשבילו. הפך הגנב שוב ושוב בדעתו והחליט שהזמן המתאים ביותר לביצוע תוכניתו, הוא ליל שבת קודש, בשעה שאנשים מתלבטים אם לקרוא לה שעת לילה מאוחרת או שעת לפנות בוקר מוקדמת. הבטן כבדה ממאכלי השבת שכמותם לא רגילים לאכול ביום חול והשינה עמוקה, התנור כבה - קרקעיתו כבר לא תהיה חמה - ואפשר לטפס על הגג ולהשתלשל לבית בשקט מוחלט דרך הארובה.

הגיע ובא ליל שבת קודש שבו תכנן הגנב להיכנס אל ביתו של הרב, הוא עמד על שפת הגג והביץ שאם ייכנס בבגדיו אל הארובה, הדבר יצבע אותו למחרת בגוון שלילי ושחור למדי. בהברקה של רגע החליט להוריד את בגדיו. כולם השתלשל בשקט מוחלט דרך חבל שהתקין מבעוד יום אל הארובה הספוגה כולה פיה שריפה שחור.

רב העיירה נמנה על תלמידי החכמים הבקיאיים בספרי קבלה. בליל שבת - הזמן המוכשר ביותר לעסוק בתורת הסוד בקדושה ובלי הפרעות - היה הרב מוותר על שינה ויושב להגות בתורת הנסתר. באותו ליל שבת ישב הרב ולמד ענייני נשמות שיורדות לעולם הזה בגופן ודמותן כבחייהן אל צדיקי הדור ומבקשות מהם תיקון לעוונות.

עוד הרב מהמהם בשקט בלימודו והנה מן התנור יוצאת דמות ללא בגדים, מכוסה כולה בפיה שחור מכף רגל ועד ראש, כאילו יצאה זה עתה מגיהנום של מעלה. לפני שהספיק הרב לפנות לנשמה זו שבאה אליו בלי התראה לבקש תיקון, נחרד הגנב מהרב שנראה כאילו לעולם אינו הולך לישון ושאל: "רבי רבי, איך יוצאים מפה? איך יוצאים מפה?"

"במקום לשאול איך יוצאים מפה", השיב הרב, "אולי כדאי היה שתחשוב קודם איך נכנסת לפה"...

ייתכן שאפשר לענות על שאלתו של ה"אבני נזר" בדרך רמוז.

עצה טובה מלמדת התורה: כאשר מדובר בנדר - אל לו לאדם להיכנס למצב כלשהו בלי שידע לפני שנכנס כיצד הוא יכול לצאת ממנו. יש לתכנן היטב את הפעולות ואת המטרה. יש ללמוד את "הפרת הנדרים" לפני ה"נדר".

**ברכה והצלחה
ובריאות איתנה**

אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו
אופיר בן אורה ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה

אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע

מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכני"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 19:15

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 19:15
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב יעקב אליהו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א

**בית הכנסת
"עולי בבל"**

ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 5:00
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 19:15
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה
יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 20:30

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אלון כהן בן אורנה
ומשפחתו הי"ו